

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 frt
 Fél évre 2 frt
 Negyed évre 1 frt
 Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseket még elfogadjuk:
 Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Daube G. L. és társánál és Horndl. Brtnben: Stern M.

Nyitólár petítora 10 kr

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
 A küldendők az előfizetési díjak nyitólárak és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztí önégegyező szövetezet”, a „Csaktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Hirdetéseket jutányosan számítatnak.

A horvát ellenzék és a magyarosítás.

A horvát ellenzéki sajtó, főképp az O b z o r ujabban azon buzgólkodik, hogy propagandát teremtsen Zágrábban és a vidék nagyobb városaiban a magyarosítás ellen védő egyesület a lakítására. Az egyesület igazgató-ságának székhelye Zágráb volna, ahonnan az országos szervezést vezetnék. A horvát ellenzéki sajtó szükségesnek tartja ezt a védekezést, mert a horvát érdekeket nagy veszedelemben látja. A közpályákról magyarok szorítják ki a horvátokat; a vasuti hivatalnokok gyermekei magyar iskolákba járnak; a vasutaknál csak magyar munkásokat alkalmaznak; a horvát honvédséget kerülhetlenül magyarosítják. És nagy a keserősége a horvát ellenzéki sajtónak, mert a magyar kormány, mi több a horvát autonóm kormány maga is elősegíti az erőszakos magyarosítást.

Nem hisszük, hogy a horvát nép jobban és tulnyomó részének lelkében visszhangra talál ez a feljajdulás, mindazonáltal szükségesnek tartunk néhány felvilágosítást.

A vasutaknál a hivatalos nyelv törvényesen a magyarosítás, a horvát vasutak szintén magyar iskolába küldik gyermekeiket, azt bizonyára sajtó jól felfogott

érdeklükben teszik. A vasuti munkások dolga pedig tisztán közgazdasági kérdés. A horvát munkások mellőzésénél bizonyára nem a magyarosítás szándéka vezeti az intéző köröket. A mi pedig a horvát honvédséget illeti, a magyar királyi honvédség csupán a törzstisztektől kívánja meg a magyar nyelvet. Mindez pedig legkevésbé sem mutat erőszakos magyarosításra — Ennyit a „Politikai Hetiszemle”, a melyből mi a fentti sorokat átvettük. De vannak nekünk is adataink arról, hogy Horvátországban magyarosításról s a horvát érdekek elnyomásáról szó sincs, sőt ellenkezőleg. Ezeket az adatokat céltünk felsorolni minden megjegyzés nélkül. Itéljenek belőle azok; a kikben van igazságérzet!

Néhány magyar iskolát állítottak fel a magyar államvasutak vonalain azon gyermekek számára, a kiknek szülői a horvát vasuti vonalokon teljesitenek szolgálatot ad dig, a mig elegendő számu, magyarul is beszélő horvát tisztviselővel fog rendelkezni a zágrábi üzletvezetőség, a kiket a magyarok helyett fognak alkalmazni emezek nagy öröme, a kinek a Horvátországban való hivataloskodás méltán számkivetés számba megy.

Az összes horvátországi vonalak mentén horvát munkások vannak alkalmazva, s legfeljebb azoknak a munkásoknak kell

magyarul is tudniok, a kik foglalkozásuknál fogva irásbeli jelentéstételre vannak kötelezve. Ilyen állásokra természetesen nem alkalmazhatnak magyarul beszélni s írni; olvasni nem tudó egyéneket.

Az összes horvátországi vasutak hivatalos helyiségei és őrházai részére horvátországi varazdi (Drach Vilmos) asztalosok szállítják a butorokat, sőt a magyar vonalak számára is. Igy p. o. a legközelebb megnyitott Kaposvár-mocsoládi, a Somogy-Szob-Balaton Sz.-Györgyi, Hidegkut-Gyöng-Tamási vonalak összes állomásai és őrházai részére szükséges butorokat a varazdi asztalosok készítenek; nemkülönben a megnagyobbított Gyékényesi állomás helyiségeinek összes felszerelése Varazsdon készülnek. A budafoki, simontornyai és pécsi osztálymérnökségek részére szükséges asztalosmunkák mind Horvátországban készülnek s Varazsdon adatnak fel.

A vasuti tisztviselői kar egyenruháját Zágrábban Hermann-czég készíti. Ez a czég szállítja nemcsak a horvát, hanem a magyarországi vonalakon, egész Budapestig alkalmazott tisztviselők egyenruháját. Az altisztai és a szolgai egyenruhákat pedig a lepoglavai fegyházban készítenek, a zágrábi vasuti üzletvezetőség horvát és magyarországi vonalain alkalmazott altisztek és szolgák részére.

A „Muraköz” tárczája.

Őszi verőfény.

Egyedül unatkozik a kis terem egyik homályos zugában s hallgatja a szél sikongását, mely először megrezzen, aztán letépi a fák hervadt lombzatát és sodorja maga előtt tovább.

Ki tudja hová?... ki tudja merre?... Olyan rideg, olyan kihaltnak látszik előtte most a puha fészek s mikor feláll, hogy kitekintsen a nyitva fedett ablakon, homlokát megérinti a hideg őszi szellő. A kert utai elhagyatottan, néman merednek reá s egy-egy elkésett virág mellett ott gonyolódik a száraz, zizegő haraszt.

Betesz a széles ablakablakát s mikor megfordul, hogy a kerethez menjen, szeméi oda tapadnak a tükör fényes lapjára, mely mintha mondaná:

— Szép vagy!... Arrcöd érdekes halvány-sága, szeméid fénye most is a régi, nem látszik s nincsen rajta semmi hervadás!...

A szép asszony mesolyog, egy pillanatra megvillantja két szép fogorát, aztán tagadólágot s belemarkolva leomló hajának tömött fürtjeibe, izgatottan választ ki belőle egy hófehér szálát s reszkető hangon sjaga:

— Hazugság minden, itt az — ősz!
 Szeme megtelek csillogó könnyel s a feltörő zokogást elnyomja a kívülről beverődő szélsikongás, mely rázza a száraz fának kopár ágait.
 Kirerülten hovegedik le a puha pamlag

virágos bársonyára s kibuzva a iantasztikusán diszített asztal rejtelt fiókját, elmereng a multon. Apró parányi emlékek hevernek előtte sorban, melyek mintha mosolyognának reá s körülzsongják lelkét a visszaemlékezések a tova repült, elszállott ábrándok.

Törékeny hervatag színű rózsza fekszik előtte. Az áfőlelő selyemszalag alig bírja összetartani a szinehagyott leveleket, melyeknek illata régen elszállott, de egy fájó könnyesepp hátrahagyott nyoma még most is sötétlik a száraz virágon.

Hollós Laci adta egy héttel esküvője előtt — örök emléktől.

Az a sarokban meglapuló szegifü pedig egy szerelmes történet utolsó lejezete.

Ketten ültek Turi Gáborral a veranda árnyas csendjében, mikor a szelid bánatos arcu ifju oda térdelt lábaihoz s félve s félve, remegve mondta el első vallomását.

— Nem törli ki szivemből ezt a szerelmet sem az idő, sem az enyészet hatalma!... Vegye azt a szegifüt s ha jönné pillanat, melyben megfeledkezém az önnek adott eskü szentségéről, mutassa fel nekem s én egy hindu fanatikuságával fogok vezekelni ujra lábainál, hogy kiérdemljem egy mosolyját, egyetlen csókját!

Ez a merengő asszonynak vonagló ajkát ismét elhagyja az a keserű kifakadás, melyet akkor mondott. midőn híret vette a Turi Gábor házasságának.

— Az eskü szavait nem szokás gránit kövekre vézni, mert onnan nem tudná olyan könnyen lefujni a szél!...

Pedig mekkora emlékoszlopot lehetett volna telelni azokkal a forró mámoros vallomásokkal, melyeknek emlékét egy-egy hajfűrt, szalag, cotil-

lion jelvény, kis csokor őzi, jelezve az utat, mely egy összetört szív romjához vezet.

Idegesen, a fájó emlékek hatása alatt elkedvetlenül fordít hátát a merengő asszony a némaságában is beszélő asztalnak s nézi az ablakon beverődő alkony vöröses pirját, a tánczó napugarakat, melyek körülragyogják a selymes fészek fantasztikus butorait? Kezeit oda rakja feje alá, melyről leomlik nehéz fürtökben a haja mellére, gömbölyű nyakára, keretként ölelve körül a hulovánv arcot. A hosszú selymes szempillák is lassanként lecsukódnak, csak a szív ver lazasan a ziháló kékében.

S így a mint félálomban szendereg, hallani véli a lombok sutogását, a csalógány panaszos énekét s azt a szelid, könnyezve mondott átkot, melyet azon eltaszított, lenézett fiatal ember mondott sirva, kit hidegen, részvétlenül utasított el magától, mert nem tudott szép szavakban haudani hanem becsületes őszinteséggel megkérte a kezét, a légvárak helyett a családi élet csendes boldogságát ígerte.

— Mikor egyszer majd, a szívű megtelek keserőséggel fájó gyötrelimmel, akkor jussak eszébe én s az én hű szerelmem!...

A szendergő asszony felriad s mint egy alvajáró öntudatlanul kérdezi:

— Esembe jutottál, hol vagy, merre keresselek, elvesztett édenem?

S nem felel rá senki, csak az őszi szellő lármája suttogja:

Ki tudja hol? — ki tudja merre van?...

Bibó Lajos.

elő. A halandóság is nagyon fokozódhatik az alkoholizmus által. A társadalmi következmények is elrettentők; az ittasság által előidézett bűntények nagy köre statisztikailag kimutatható, az elköltselenség terjedése megállapítható, az eladósodás és a vele járó közgazdasági misériak pedig, valamint a tudatlanság és elvadulás is mindig szükségképi kísérői e kóros szenvedélyek terjedésének.

— **Kérelem** Kérjük t előfizetőinket, sziveskedjenek az utolsó negyed alkalmával előfizetőseiket megújítani s a hátralékokat beküldeni!

Különfélek.

— **Felsége** a király névünnepe alkalmából, e hó 6-án a csáktornyai Szent-Ferencium templomában ünnepi mise és Te-Deum tartott, melyen Weber Vincze quadrián fényes segédlet mellett czelebrált. Képviselve voltak a nagyszámu közönség és tanulósergen kívül: a helybeli királyi, állami, megyei, városi és uradalmi bíróság és hivatalok tisztviselői, tanteszülekek. A kóruson Czompó Andor vezetése mellett a tanulók kara énekelt. Főleg a királyhymnus öszszevágó hangjai igen szépek voltak.

— **Királyasszony** Ő Felsége e hó 1-én éjjel 1^{1/2} órakor utazott Pragerhof felől Csáktornyán át Budapestre. Az éjjel után jövő gyorsvonat a csáktornyai állomáson várta be Ő Felségét vivő udvari vonat. Minden átjáróhoz külön örök állítottak fel.

— **Esküvő.** Molnár Elek magy. kir. honvéd főhadnagy f. hó 1-én Nagy Szebenben örök hűséget esküdött Kun Albert főmérnök ur szép és kedves leányának Gabriella kisasszonynak Szivükből kívánjuk, hogy frigyüket áldás és boldogság kísérje.

— **Haldós.** Tomka György alsó lendvai kereskedő folyó hó 3-án d. u. 4 órakor életének 70-ik évében elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: öv, Tomka Györgyné szül. Péntek Terézia, egy maga mint gyermekei György, Mihály, Géza, Lajos ifjú Tomka Györgyné szül. Molnár Jolán, unokája Miklós és az összes rokonság nevében szomorodott szívvel jelenti szeretett és felejtethlen férjének, atyjának, apósának, nagyatyjának, illetve rokonoknak Tomka György kereskedőnek folyó hó 3-án délután 4 órakor, életének 70-ik, boldog házasságának 37-ik évében hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt elhunytát. A boldogultnak hült telemei folyó hó 5-én délután 3 órakor fognak a szent Háromságról nevezett sírkertben a rom. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig folyó hó 6-án délelőtt 8 órakor fog az alsó-lendvai plebániá templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Alsó-Lendván, 1894. évi október hó 3-án. Örök világosság fényeskedjék neki!

— **Sárközy Sándor** jeles zenekara minden csütörtökön a Selverth-féle vendéglőben fog hangversenyezni. A n. é. közönség pártfogását e helyen is kéri a zenekar tagjai.

— **«Festankérdés»** tanító-testület muraszombati járásköre ez évi őszi gyűlést, valamint a kör kebelében alakult „Magyarosító és Közművelődési Szakosztály” naggyűlést 1894. évi október hó 11-én délelőtt 10 órakor Muraszombatan, az áll iskola helyiségében tartja meg. Mindkét

ülésre a kör- és szakosztály tagjai, valamint a népnevelés barátai is tisztelettel meghívotnak. I. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Elnöki jelentés a folyó ügyekről. 2. A jövő közgyűlés idejének, helyének s tételeinek meghatározása. 9 Indítványok II. A „Magyarosító és Közm. Szakosztály” tárgyszorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnöki jelentés a szakosztály mult évi működéséről. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. A szakosztály munkaprogramja s ügykezelésének megállapítása. 5. A jövő évi költségvetés s ezzel egyetemben a jövő évi teendők megállapítása. 6. Indítványok. Muraszombat, 1894. szeptember 26. Völgyi Ferencz a kör elnöke, Takács R. István a „Magy. s Közm. Szakosztály” elnöke.

— **Millenniumi kiállítás megnyitásának határnapja.** Az 1896-ik évre tervezett ezredéves nemzeti kiállítás igazgatósága által közelebb készített szabályzat szerint a kiállítás 1896-ik évi május hó 1-én nyitattik meg ünnepélyesen a király, a törvényhozás két háza, az idegen hatalmak képviselői, a megyék, városok és hatóságok küldötteinek jelenlétében és tart ugyanezen év október év október hó 15-ikéig. A megnyitást napjától kezdve a kiállítási terület a látogató közönség számára nyitva lesz reggeli 8 órától esti 11 óráig, a kiállítási épületek azonban csak reggeli 9 órától esti 7 óráig illetve 1896. augusztustól kezdve a kiállítási igazgatóság által megállapítandó és annak idején közötteendő óráig lesznek nyitva. Az időleges őszi virág-, gyümölcs-, zöldség- és szőlőkiállítás október 5-től 13-ig fog megtartani.

— **Iszákosság korlátozásáról dr. Csillag Gyulától Budapestre a Pallas részvénytársaság kiadásában igen hasznos füzet jelent meg E dolgozatban, melynek kivonatát szerző a közegészségi és demographiai kongresszus IV-ik szakosztályának f. évi szept. 5-iki ülésén olvasta fel, az alkoholizmus veszedelmére utal s az ellen való védekezés módjait tünteti fel. A 71 lapra terjedő füzet tartalma, melyből mi is hozunk mulatványt, következő: Előszó I. Az iszákosság járó veszedelme. II. Első és fő ellen-szer: közhatóság gondoskodás jó ivóvízről és nyilvános kutakról. III. Az egyházak befolyása. IV. A mértékletességi és önmegtartóztatási (abstinentialis) egyletek. V. Adó intézmények. VI. Az italmérés üzet és annak rendszere. VII. Az iszákosok menhelyei. St. Gallen canton törvénye 1891-ből. VIII. Rendőri és büntető határozmányok. IX. Eredmények. — A művet, mely az iszákosság hatályos ellenszereit részletesen ismerteti és a mértékletességi egyletek eszméjét terjeszti, főleg lelkeszek, közigazgatási tisztviselők, tanfelügyelők, járási orvosok és néplanitók által leendő megszerzésre és terjesztésre ajánljuk Ára 50 kr.**

— **Fuvardíj** leszállítás takarmányra. Az államvasutak igazgatósága az ország határától legalább 30 kilométernyire fekvő bármely magyarországi vasutállomásra rendelt s ott tényleg feladott szalás takarmányne-műek. egymint: széna, szalma, szecska, továbbá friss és szárított lóhere, luczerna és bükköny után a mennyiben a küldemények az államvasutak vonalain legalább száz kilométerre szállítatnak, de legkésőbb 1895. május végeig terjedő érvényvel, 400 kilométer távolságig kocsi kilométerenkint nyolc krajczárny, 400 kilométernél nagyobb távolság ra való szállítás esetében pedig a 400 kilométert meghaladó távolság után kocsi kilométerenkint négy krajczár mérsékelt díjtételt léptettek életbe

— **Pecsetviaszrudak**, közepükben béllélt uj és mindenestre igen czélszerű találmányt

képeznek. Ha meggondoljuk, hogy a pecsetelés munkája gyertya használata mellett mily bajos, ugy azonnal be kell látnunk előnyét az ilyen pecsetviaszrudaknak, melyek mint egy gyertya, meggyújtatnak és melyeknek a pecsetviasz továbbégése a bél által éretik el. Késítése annyiban okozott nehézségeket a feltalálónak, minthogy annak gyorsabban égni a közönséges pecsetviaszról és kormot maga után hagyni, vagy a hátramaradt részeknek a pecsetet elpiszkítani nem volt szabad. Ez — mint Rerigl budapesti szabadalmi irodája közli — megfelelő gyantákkal telített gyapotból alkalmazásával valé elérve.

— **Szelmalmok** villamosság előállítására. Holland és Skótzországban ezen legolcsóbb hajtóerőt használták fel a dynamógepek hajtására melyek oly villamos accumulatorok töltésére szolgálnak, melyekben a villamos erőt felhalmozni lehet, és melyek aztán tetszés szerinti helyen mint világító erő vagy melegítő gyanánt használhatók.

Tanusítvány.

500/1894. úgyszám jegyzőkönyvi kivonat.

— **En, Gászner Béla** budapesti kir. közjegyző helyettese, dr. Fürth Miksa ezennel tanusítom az alább idézett jegyzőkönyvben foglalt tények valódiságát.

A gróf Esterházy Géza-féle Cognac-gyár részvénytársaság igazgatóságából alakult végrehajtó bizottság tagjainak megkeresése folytán megjelentem a mai napon a czimzett részvénytársaságunk helyben VI., Külső váczai-uton 23 szám alatti (saját házában levő gyári helyiségeiben, a hol is mindenek előtt nevezett urak felmutatták előttem eredetben a fővárosi VIII. számú pénzügyőri bizottság által felvett lelejjegyzőkönyvet, a franczia 2 Egrott-féle készülékeken gyártott cognacról hivatalos okmányokat, valamint a fővárosi m. kir. pénzügyigazgatóságnak eredeti végzését.

Ennek alapján konstatáltam, hogy a gróf Esterházy Géza-féle cognac gyár részvénytársaság gyárában a 2/496. és 3/478. számú Egrott-féle cognac-üző készülékek működésben vannak, és hogy ezen folyton működő két készűdű 1.752,000 liter borsnak termelő képessége hivatalosan lett megállapítva.

További megkeresés folytán a czimzett részvénytársaság raktáron levő kész cognac (bordestillát) mennyiségének megállapítása végett elmentem a társaságnak ugyanott levő pinczéibe, valamint ezután a társaság által (a VII. Külső váczai-ut 17. szám alatti házában) bérelt pincze-helyiségekbe és mindkét helyen az előttem eredetben felmutatott raktárkönyv betekintése és megvizsgálása és az egyes hordók megismerlése és tényleges tartalmuk megvizsgálása által megállapítottam, hogy a többször említett részvénytársaság mindkét raktárhelyiségében összesen 178.262 liter cognac (bordestillát) hordókban és ezenkívül 18 243 palack cognaccal töltve van raktáron; megjegyzem, hogy az egyes hordók irtartalma 8500 és 600 liter közt váltakozik.

A társasági főkönyv idevonatkozó számlájának megtekintése alapján konstatálom, hogy a részvénytársaság folyton főz adót fizet; és végül ugyane főkönyv megtekintése alapján konstatálom, hogy eddigelé a részvénytőkére 320. ezer forint lett tényleg befizetve.

Minek hitelesül sajátkezü aláírásom és hivatalos pecsetemmel ellátott jelen tanusítványt kiadom.

Kelt Budapestben, (1894.) ezernyolczszázkilencvennegyedik évi február hó (15) tizenötödiken.

Dr. Fürth Miksa s. k.

Gászner Béla,

kir. közjegyző.

Felolós szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptalajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvkereskedése.

8 srednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Šešefa** urednika vu Čakovcu.

Isdateljstvo:

Kajšara Fisehel Filipova kam se predplata i obnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Jedini broj koštaju 10 kr.

Obnane se poleg pogodbe i šal računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki otijeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Glazbeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Dvë tri reči proti žganici.

Med vnogimi zli, koje haraju po svëtu i kvare rod ljudski, nijedno se nije tuliko naširilo osobito vu zadnje vrëme, koliko pijenje žganice, špiritusa i drugih tomu spodobnih. Po orsagih doprinesla je tomu najviše floksera, koja je poharala naše vinograde (gorice) Vino je poskupilo, a narod se lovi falešega, no sto put pogibelnešega pila a to je špiritusa pomješanoga vodom, koje imenuje za žganicu. Nebude škodilo barem na kratkom pregovoriti o toj pitvini i to njezini pogubnim posljediam.

Stari narodi nisu poznali žganicu. Stopram vu desetom vëku iznašli su Arapi nekakvu žganicu spodobnu materiju, koju su rabili za mazanja lica (Schminke). Vu Europi žgali su valjda valjda najprvije vu Francuzkoj, Italiji i Englezkoj vino i to nazivali latinskim imenom: „aqua vitae“, tojest životna voda, koja se je upotrebljavala počemsi od 13 stoljetja kakti vračtvo. Vezda jošće nije se grozila nikakva pogibelj čovečanstvu, dok se nije počela žganica piti po oštarijah, krëmah i domaj, gde počemsi od 17. i 18. stoeletja zgrabila vse gliboksi i čvrstesi koren. No vu deuesnjem vëku poplavila je ta nesreća i selo i varas, ter se nastanila vu domu vsaka fele ljudskoga društva.

Alkohol — špiritus je tekućina prez farbe, koja se lahko vužge a meša se s vodom na različite načine. Špiritus dobiva se iz vina, voća (sada) a gustokrat takaj iz melje vsake fele žitka, iz krumpira, divjih kostanjov i drugih proizrodah. To je ona giftna pitvina; koja nemirne čini čovečanske živce i čoveka dođuše za kratko okrëpi, da kesne e još bolje oslabi. Čutenje jakosti i sposobnosti za delo, koje izvadjja žganica, je časovito, ar čim prestane delovanje opojnoga napitka, čuti se čovek opet tak slabim, da se opet prijemtie istoga to više, kaj ga kak i vugodno stanje, vu kojem se čovek nahadja, kad pije prekomërno žganice, podražuje i mami. Na taj način prepane čovek i telovno i duševno Zahman prigovaraju, da žganica čoveka hrani, ar ako koja pitvina, to je ona najmenje sposobna da to izpelja. Žganica stopram preći prekuhavanje vu želudcu, pak se čini za to, da ljudi, koji ju piju, trebaju menje hrane. Žganica takaj nestopi čoveka. Vrućina, koja nastaje, od žganice je samo časovita, ar izpeljana stop am razdraženjem. Čemu, da nabrajam, kuliko se je prav ljudi pijanih od žganice zmružnulo, dosta je, da naprvo stavim samo to, da se je od jedne vojske Karla XII. švedskoga kralja zmružnulo 4000 soldatov, koji su mislili, da se budu obćuvali od silne zime stim, da se napiju žganice.

Nego hajde, da si pregruntamo po tenjše pogubne posljedice žganice, nebi li tak ipak koj čtevec previdel pogibelj ter

se još za vremena bi obćuval te kuge. Dok se je žganica žgala samo iz sljivah, tropa, borovice i. t. d. i vuživala po malo, još je né bilo takvo zlo; nego odak se je nav. i, narod, da kupuje pri trgovcu fal špiritusal koji se onda domaj poměša s vodom, i odak pije i vu vnogimi kraji naše ljepše domovine to pitvino i staro i mlado, i mužko i žensko, neznam, kam bummo došli. Odičeni jeden biškup podvućavao je i pažljive vćinil svoje duhovne ovce već pred 40 ljetmi na posljedice te pitvine vu posebnom pastirskom listu. Pokedhod bi morti mogle te otćinske opomene hasniti dragom i milom narodu, ja bum iz njegovoga ljepoga lista nekaj vun izvadir i gde vu mogućega malo popunil. Čijte, kak govori veliki taj biškup!

Žganica, zvala se ona sljivovica, droždjenke, rožoliz ili kak mu drago, a ponajglavneši špiritus, gda ima najviše kvar delajućih sastavina, je goreća, smrtna voda zdravju i životu pogibeljna. Gdo never je nek posluš!

1. Žganica osiromašuje narod i fonda čele familije. Pogledajte takvoga pijanca. Vezda je blédie kak krpa, ve j čerleni kak kuhani rak, hoda podrapao i zaranjan i zamazao i nemiruje prvije, dok neproda zadnju stvar, koju ima domaj. Žena nejma kaj bi skuhal, deca su gladna i zdrapani. Najviše imetka bude prodan zaradi pijanstva, a občine moraju, da hrane i pitjanca i njegovu decu.

ZABAVA.

Pak jeli to mora odmah biti?

Negde u niemačkoj zemlji je jedno imal neki seljak pravdu, te je timi svojimi tužbami i riešenji hodil sad u ov; sad u on ured, — sad je pred ovim sudcem imal stvar razjašnjivati, sad opet pred onem, na koncu je bil opet sud pred četiremi sudci na jedan krat, te od ovih opet na drugi krat odgodjen. Poslie tri miesece je naš seljak opet dobil poziv, te je opet hodil od sudca do sudca, od fiskala do fiskala, dok napokon ciela stvar nije bila opet odgodjena na drugi krat, te je onda opet na isti način išlo, teklo i odgadjało se.

Pošto je već i godina — i dvie godine prošla a da seljakova pravoda još nije bila riešena, jer se je samo uvijek odgadjalo i zatezalo — (baš kak pri nas), to se je seljak razsrdil, pak on hajd u varas k-ministru, kojemu se prituži i svoju cielu nevolju poradi tog zavlačenja pripoviedi. Ministru se je to čudno videlo te skoro nije hotel vierovati, ali mu je seljak iz šepa potegnul pozivnicu i pokazal crno na bielo, da je pravda opet

zategnutja a sud odgodjen na tri miesece. Sad se je ministar uvieril o istinitosti svega, kaj mu se je seljak pritužil te je nakanil jednu malu lekciju tim nezdušnim sudcem i fi kalom dati. Stoga veli seljaku: „Anda si pozvani pred sud za dana 20-ga oktobra — to je baš denes tri miesece. — Ti idi tam, kak si pozvani te ako bi mozbit gde na hodniku ili na dvorišću mene spazil, nepovedj n'komu, jer on dan budem i ja onde, ali o tom nesme nitko niti čmрге znati, zato ako me i opaziš onde, tiho budi. Zatim otidi u sudnicu te čekaj sudac i sud. Ako bi sudci na koncu, miesto, da izreču svoj sud, razpravu opet na stanovito vrieme, kak navadno, odgodili, onda se samo stani pak im svim u oči, na svoju odgovornost reći, da te svi skup nek — —, Ali onda bieži, da im vuješ, jer ako te ulove, ja ti ništa kriv nebudem“.

Seljak na svoj poziv se točne 20-a oktobra postavi pred sud. Sudci i fiskali dođu te razprava započne. Jedan ima ovo primetnuti, drugi ono i već seljak počme slutiti, da niti danas do svog prava došel nebudu, kad na jedan krat sud zaključji, da se razprava danas nemože k-koncu dotierati, već se na drugi krat odgadja. Seljak čuje, da niti danas nebudu kraj, zapita sudce: „Moja gospoda, zar još nebudu kraj toj mojoj pravdi?“ — Sudci mu odgovore, da ne i da bu već poziv dobil za drugi krat. — „Onda pak me svi skup. . .“

veli na to seljak, hitro se okrene i skoči kroz vrata u gank pak bieži kroz štenge.

Svi, sudci i fiskali se nad tam bezobraznostjum osupnu, skoče, iz svojih, sedalah pak bieže za seljakom, jedan sa škarjama, drugi linorom u ruki te viu primate ga! — Kad su van na hodnik dobežali, stane ministar pred nje, koj je već prije kakti nepoznat onde u jednom kutu stal, te je zaustavi: „Ho, ho, — kam biežite gospoda?“

„Evo on seljak“ — odgovori jedan izmed njih — „koj tam po štengah dole bieži, podstupil nam. se je u sudnici reći, da ga svi skup neka . . .“

„Pak jeli to mora odmah biti?“ veli na to minister. — „Em to nemora odmah biti, da su se taki svi za njim spustili“.

Napoleon I-i i njegov soldat.

„Aha ti si, prijatelj moj dragi“ — reče jednoč Napoleon svojemu jednomu staromu soldatu, koj ga je nagovoril — „Pak kaj bi ti vendar rad od mene?“

„Sire! (francuzkoga cesara titulu) — nesreća mi se je dogodila — velika nesreća“.

Čovjeku, koje pije žganicu, neđiši mu posel, ar mu žganica fonda televne jakosti kak kukec drève. Hižni krov pijanca pokazuje rebra, staja mu je prazna, a polje neobdelano. Im kak bi delal. Ves tresse, drhčei nemre nikaj, dok opet nepije. Nu ni žganica mu nepodaje novih silah, jakosti, ar je i onda kakti čovek vu vručini za čas jak, a kad ga vručina ostavi, onda stopram čuti mesece i mesece slabljinu. Delatnost žganice je kakti ona od biča ili batine, kojom vudriš veđ zevsema trudno marše — im potegne opet, ali mi ipak batina ne daje novih silho jakosti.

(Drugi put konec).

Gospodarstvo.

Poljodelstvo Ovog meseca oktobra prestaju zimake sétve, ter se preorava to za protuljetne sétve. Mehenj (mahovina) sa deteljiscáh i pašnjakov čisti se i deteljice posiplje se sadrom (gipsom). Ovog meseca vrlo je dobro gnojiti sa umjetnim gnojem. Senokose se natapljaју, ter krtovinjaki čiste.

Vinogradarstvo. Ovog meseca zvršava se obćenita gorična bratva, ter treba osobito na to paziti, da se za suhoga vremena bere, i da se nezrelo i gnjilo grozdje odstranje odstranjuje ter ne méša sa zdravim grozden.

Voćarstvo. Seme za divjake se sije, zvršava se branje voća (sada), ter se voćke mogu početi presadjivati, ako je listje iz njih ispalo.

Povračarstvo. Zimska šalata se sije, vu pivnice spravlja se kelj, mrkva, petrožel, povrtnica, hren itd. Koncem ovoga meseca more se saditi i šparga.

Pčelarstvo. Ov mesec mora se vse vćiniti za zimovanje pčelah, vse puhotine moraju se zamazati, a za miše moraju se mišolovke nastaviti

Kamfor (kafra) proti mravljaу.

Vsakomu je poznato, da su mravlje

vrlo nemili gosti, kada navalje na povrtlje ili na sad (voće), ter ih se nie moći tak lahko rešiti. Kakti vrlo hasnoyito sredstvo proti njim rabi se vu noveše vréme kamfor (kafra), koja se po falačec (komadić) dene vu blizinu, gde su mravlje, pak bilo to gde mu drago. Mravlje nemreju podmašati duhu od kafe, pak se razbežuju, a da više ne povrneju na ono mesto. Ako se pripetce i povrneju, treba opet deti malo kafe i tak ih odtirati.

Baratanje s konji.

Vu Lord Hamptonskih konjskih stalah stoji sljedeći napis: Na brég — n-tući me. Vdol — netiraj me. Vu štali — nezaboravi me Sěna i zobi nekrati mi. Čistu vođu podaj mi. Česalem i kefom — nezakesni mi. Čisto i suho ležanje — nezkrati mi. Trudnoga ili vručega — neostavi me Betežnomu i ozeblu — ne daj mi zebsti Žvalami i vuzdami — ne trgaj me. „Hej gospodari!“ ako si vi ov napis vu štali nepostavite, to si ga barem dobro zapametite

Sredstvo za umirenjenje mirnih konjah.

Kakti vrlo dobro sredstvo za vmiriti konja, kad se podkavaju preporuča se ulje od petroželja. (Petroželovo ulje dobi se vu apoteki). — Vze me se na dlan malo toga ulja, pak se natere po ruki i ponese konju pod nozdrve (pod góbec) i on se bu taki vmiril More se takaj toga ulja nahariti okolo nozdrva (góbca), pak bude se počutil isti uspjeh. Glasoviti kortitelj konjah Barey hasnuval je to sredstvo.

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo pošturane naše predplatnike, naj nam na početku zadnjega fertalja predplatne zaostatke po pošti pošleju i predplate za novi fertal ponoviju. Cena naših novin je: Za jeden fertal 1 frt, za pol ljeta 2 frt.

Iz odbora magj. ve likaške hiže.

Sjedinjena tri odbora magjarske velikaške hiže držali su sednicu, vu kojoj su razpravljala o cirkevno-političkih predlogi vlade.

Odboru je predsedal čuvar korune, — koj je vezda po Nj. Veličanstvu kralju imenovan prezošom magnatske hiže — Szilávy Jožef. Od vlade bili su nazočni ministri: Wekerle, Bötvös, Hieronymi, Szilágyi i Jospovich, Kotrighi sjedinjenih trih odborah došli su vu dosta znamenitost broju. Vsih pet biskupah, koji sediju vu tih odborih bilo je nazočno, i to: kardinal Slauch, nadbiskupi Samassa i Császka, biskupi Schuster i Steiner. Nadalje bili su nazočni: grofi: Ferdinand i August Zichy, Julio i Imbra Széchenyi, Károlyi Tibor, Andrászi Aladár, Szapáry Štefan, Kegjevich Štefan. Esterházy M. Mikloš, Dessewffy Aurel, Cziráky Antun Zay Mikloš; baruni: Orczy Béla, Podmaniszky Gejza. Radvánszky Béla i Gejza Rudvánszky Jožef i 19 drugih kotrigov.

Prezes je odprl sednicu ob 11. vuri pred poldan ter je položil, da se vladini predlogi ovim logičkim redom vmezeju vu razpravu: prvi predlog o slobodi véroizpovjesti; 2 recepcija židovske véroizpovjesti; 3 véroizpovjest dece; 4 državna matica.

Odbor je prijel prezešov pedlog ter je najprvlje vzel vu razpravu osnovu zakona o slobodi véroizpovjesti.

Prvi je govoril nadbiškóp Samassa, koji je vu kratko motiviral svoje stanovište i stanovište i svoj votum na proti predlogom. Š religiozno čudorednog stanovišta mora se on izjaviti proti ovoj zakonskoj osnovi, a motira to ovak:

Vu Magjarskoj vladala je do vezda religija (vét). Kesneše su nastale konfesije kojim su zakoni od ljeta 1790[1] vutirane slobodine. Denes se stvarja zakon o neodvisnosti religioznih mnenjah, po kom se uće smeti nijednomjenje pobijati. Nastaje anda podpuna j slobodna. Religiozna mnenja i to najoprečnije obstojalo bude jedno poleg drugoga poleg predpostavie, da bude jedno drugo

„Valjda nepravednost, — mozbit su te pri avanziranju preskočili, jeli?“

„Ne, Sire. Ja imam mater, koja je vrla šena te koja je sretno i zadovoljno iz onoga maloga živela, kaj smo joj mi pet sinai, svi pet soldati kak i ja, kakti podporu po mogućnosti pošiljali. Ona je stanovala u svojoj maloj kućici, a sad joj je ista do temelja izgorela, te joj nije ništ ostalo izvan sedamdeset osam list na plećih i suze, — a to je bogme malo za dalje živeti.“

„Ti anda hoćeš za nju nekakvu penziju izprositi? To je i pravo. Mati mojega vrloga soldata more sigurnostjum na me računati. Ja se bum o toj stvari sa ministrom spominal. Jeli si zadovoljan?“

„Ne, Sire!“

„K biesu, s tobom je težko. Anda kaj hoćeš? Hoćeš, da ti dam cedulju na kassu za novce dignuti?“

„Ne, Sire! Ne mozbit za to, da se ja u Njihov podpis nebi ufal, ili ga mozbit nebi za dosta dobroga držal, ne, ali iza tog vriemena, koje bu komišar trebal za registriranje, štemplanje i u protokoll pisanje Njihove cedulje, ja više matere nebun imal. Nek me posluhnu moj svetli cesar ja idem, jednakim i najkrajšim putem. Ja sem k Njim došel,

da od Njih iz ruk u ruke novce posudim, a da pak nebi mislili, da Njih hoću prevariti, donesel sem Njim evo moju knjigu. Oni si znjom moreju svaki mesec moj doplatak, kojega dobivam na moj zaslužni križ, u kassi digati Quartiermajstor Njim ga bu točno izplaćal, kak god ga je i meni do sad plaćal.“

„Zadrži si tvoju knjigu moj junak; međ staremi poznanci, kak smo mi dva, dosta je rieč. Ovde imaš za sada hiljadu fraukah (četiri sto forinti), pak mi je onda stoprv budeš moral povrnuti, kad buš oberstar.“

„Liepa hvala mojemu milostivnomu i predobromu cesaru, ali u svojem vlastitom interesu, za da tim prije dojde vrieme za dug Njim namiriti, bi me ipak mogli kaprolom imenovati.“

Nekoliko dni za tim došla je zapoved, da rečeni soldat sa zaslužnim križom je stražmešter postal.

Mi još neidemo domov.

U Peštu je za vrijeme kolere od policije izišla naredba, da svaki, koj ee iz ostarije poslie desete ure na večer domov iti, ima mirno i bez svake buke, kak je to do sad

bila navada čednih ljudih, učiniti, svaki pak koj bu domov iduć po noći okolo larmal, popeval i drugač po ulicah bućil, bude strogo kažtiovano.

Jedne noći čuje policija u jednoj ulici larmu i popevanje — naravski pripitih. — Odmah se ta povda odkuč larmu šaje, te na lice miesta došavši strazari vide po ulici dole, popevajuć marširati do kakovih dvadeset mladih ljudih, većinom dijakov. Odmah straza stane pred nje te je radi halabušenja na red pozove pitajuć je, jeli oni nisu čteli naredbu, koja zabranjuje u noći, kad tko iz krčme doma ide, po ulici popevati i bućiti?

Dakako, da jesmo čteli, ali mi sad još neidemo domov, mi stoprv idemo u drugu krčmu. Ona naredba se samo onih tiče, koji idu po noći iz krčme domov..

Ov hitri odgovor je etažare zabezknul i oni su je mirno pustili dalje iti i popevati.

Drugi dan bila je naredba po vuglih pribita, da u obće se mora po noći po ulicah mirno i bez halabake hoditi, jeli dotični ide domov ili kam drugam.

Em. Kollay

vputilo i tim zjedinilo ljude, koje denes religija deli u protivničke tabore.

Materijalne posljedice tog čina dadu se leže unapred opredeliti od moralnih, koje se stopram kesneše razvijaju. Čin, koji je dobio neposlušnost na protu zakonu, bude od vezda dužnost po zakonu, a to bitno mněnje narav čina. Ar kaj je prvlje bilo smatrano nesrećom, budu ve buduće načelom, a kaj je prvljo bilo sredstvom, vu budućetvom, vu buduće se pokazuju kakti cilj. To le odlučen moment. A velika je razlika, postoje li koja načela samo vu knjigah i govorih, ali vpeljavanje li se ona i praktičen život. Zakoni, kad jenkrat pređu narodu vu krv navadu, ostavljaju i trag.

Govornik neće reći, da pomenjkanje religioznosti pokazuje kod vsakog čověka i pomenjkanje ćudorednoug ćustva. Ima ljudih, koji razpolaze velkim umom ter se njim služe i velike navučne svrhe pak ostaju vekšim ćelom moralni.

No pri navadnih ljudih pomenkanje religioznosti pokazuje nam praznu glavu i prazno srce, narod prez religioznosti neima ni prave duše.

Pokehdob se vu ovom zakonu više udovoljava abstraktnoj filozofiji nego li praktičnoj politiki, koja nas vući, dokam smé ao poiti, i pokedob bude ov zakon religiozna ćustva naroda pomutil — mora ga govornik odbiti.

Minister bogoštovja i nastave barun Eötvös: Načela, na kojih se osniva ova zakonska osnova, nisu samo sadržana vu knjigah i govorih, već su ona usljed napredka ćovećanstva prešla i vu javnu svěst. Ove osnove nebantuje ćudorednog ćustva, već uredjuju međjukonfesiolne odnošaje. Predlaže, da se primeju

Karlo Szász priznaje, da načela ove osnove potiču iz duha vremena. Proti slobodnu izpovédanju religije on kakti protestant nejma kaj da prigovori, no nije dobro, da se sloboda do ekstrema pretegne. Vsaki državljn treba, da je negdi zavičajnik, ali zakon nedozvoljava, da nebude nigdi zavičajan, i slobodu obuke dozvoljava, da si svaki po volji zbira navuk no zakon nedozvoljava da bi gđo ostal prez vsakog zanimanja. Tak je i s věrom, pak je vrlo krivo kad zakon dozvoljava, bezvěrstvo. I s praktičnog gledišta ima tomu teških prigovorah. Bezvěrstvo vodik širenju proselistva, a toj pogibelji nemre on izvrgnuti zemlji. S toga on neprijimlje bezvěrstva.

Sigmund Beöthy izjavljuje se takaj proti bezvěrstva.

Grof Ferdinand Zichy neće se ovdi upustati vu debatu i pridržava si to pravo za plenum. Već sada ipak mora izjaviti, da nepopušća ni slova od svojih izjavah, kaj ih je dal prigodom razprave o civilnoj ženitbi proti toj instituciji.

Barun Desider Prónay dogovaranja ćelu osnovu, anda i bezvěrstvo kakti logičku posljedicu.

Barun Rudnyánszky neprima osnove ni u ćelosti, a odlučno pobija bezvěrstvo.

Grof Štefan Keglevich pristaje uz Prónaya, na kaj je osnova primljena za podlogu specijalne debratė. Vu ovoj sudeluju živo minister Szilágyi, biskup Szász, grof Ferdinand Zichy i drugi ter je osnova ob 2%, vure po poldan prez premembe prijeta.

Orsackó redarstvo.

Vu magjarskom ministerijumu nutrašnjih poslov veća se vu ov čas o ustrojstvu orsackoga redarstva po ćeljoj zemlji. Kakti uzor (pělda) služila bude organizacija žandarstva. Prema tomu bude ćela Magjarska podeljena na okružna redarstvena ravnateljstva (direktorijume), kak god je vezda podeljena na žandarska ukružna zapovedništva. Naprvo vsakoga

okružnoga redarstvenoga ravnateljstva stajal bude chef redarstva (policist), koji bude dodeljen főispánu (velikomu komesú), a podložen jedino ministerijumu nutrašnjih poslov. Vu državno redarst-poslevih podštopati će redarstveno okružno ravnateljstvo vu kazneno-redarstvenih vu sporazumljenju sa državnim nadfiskalom. Prva redarstvena okružja budu, vu Erdělju i Alföldu.

Vu Budimpešti, 28. septembra.

Bišupska konferencija zaključila (dokončala) je prijeti osnovu zakona o religiji děce, a glede ostalih reformah ostati na temelju memorandumu, kaj ga je lani predala Nj. Velićanstvu; — odbija ih anda vu načelu.

Nadvojvoda Franc Salvator

Nadherceg Franc Salvator i nadvojvodkinja Marija Valerija stigli su 26. septembra na Krf vu pohode carici Jalzabeti.

Grof Tassilo Festetić.

Grof Tasilo Festetics dobio je ovoga ljeta na austro-magjarskih trkalištih 121.635 forinti nagradah. To je najvećša sv ota. koju je do vezda vu jednom ljetu pri nas postigel ikoji športsman.

Znamenke evropskih vekših varašov.

Poznati putnik Kohl karakterizuje nekoje vekše evropske varaše ovak: Amsterdam trguje; Atena se roti; Beć preknhava; Bruselj razpravlja; Carigrad se kuplje; Dublin prosjaci; Frankfurt broji; Geuna se sméje; Hamburg jede; Hanover spravlja; Kodanj se lići; Lipsko ćita; London zava; Lyon ćela; Manchester pospravlja; Mannheim kune; Marsilja popěva; Mon kov pije; Mljetei ljube; Napulj se znoji; Pariz klafuri; Pešta brblja; Petrograd je tiho; Rim moli; Varšava zdihiva; Zagreb lenjari.

Ćověćja snaga jakost.

Antropometrični zavod vu Londonu prikaval je jakost lijeve i desne strani čověka, i do el je do rezultate: Da na 100 ljudi, vu 50 je desna ruka jakša od lijeve, a 33 imaju jakšu ljevu kak desno. Istom su prilikom izpitali i dužinu rukah čověćjih, i našli su, da niti ruke niti noge nisu pojednake dužine. Navadno je desna ruka i lijeva noga dugša. — Protivno ovomu nahadja se stopram 10%. Eto, se bar zna, da more čovek imeti jednu nogu krajšu ipak neplanta (nehramlje).

Težački stališ.

Stališi na svetu,
Potrebita su
I — takaj težactvo,
Mešnik gospodstvo.

Gospodstvo nas brani,
Pravicu deli,
A mešnik po stezi
Vu nebu vući.

Gospodu, Mešnik,
Sad zmisli spustim.
Od stališ težuckog
V pesmi gomorim.

Poštuvat se mora
Taj težacki stan,
Prvomu človeku
Od boga je dan.

Svim drugim stališem
Muž zivis deli,
Sam sebe i svoje
S teškoćom bskrbi.

Kruh, vino pridela,
Živinu hrani
Muž. A proti zimi
S bundum se brani.

Pi svojoj hizički
Ima gospodar
Za svakog prošjaka
Pripravleni dar.

Od zorje do mraka
Vu posli zavzet,
Sad orje, sad seje,
I takaj pe zet.

Sad mlati i veja,
Sad klepe kosu,
Sad preša i vince.
Na prodaj pela.

Sud konje on hranj,
Obroka deli,
Živinu napaja,
Pak se veseli.

Kad seće, ka teše,
I vrtat žuri,
Napravla si kola,
I plote gradi.

On konje napreže,
Naterpa blaga.
Vu tudje orsage
Na put se povda.

Bić poći, konj skoći,
I nastran zleti,
Tak voz se prehit,
I v grabi leži.

On teško tak zdiže,
Ga hrbet boli,
Nut volje je dobre,
Kad novce dobi.

Železa si kupi
Za voz i za plug.
I — rad si si kupil
Još jeden klobuk

(Drugi put dalje.)

Läckovics Tomas.

Mekaj za kratek čas.

Prefrigani trgovec

Vu oštariji je sedel zapovedajući general sa oficiri, a k njim se primeknul trgovec, ter je ponudil generalu kolendara, General je vzel kolendara, i rekel je: To bum ja svojoj ženi prikazal. Segne vu žep da plati; ali nema peneze pri sebi ter je rekel: Do bésa! ostavil sam peneze na o maricu poleg postelje. Oficir adjutant posudil je generalu, ter je platil trgovcu.

Prefrigani trgovec otišel je brže bolje vu stan generalov, ter je rekel gospi generalici:

Njihova milost! gospon general hotel je kupiti vu oštariji kolendar, ali nije imel peneze pri sebi, ar ih je ostavil na omaricu poleg postelje. Gospa generalica vzel kolendara od trgovca i platila mu je, veseleći se, kak bude pri obedu iznenadila si muža kaidarom.

Kad je došel general k stolu, del je kalendara na tanjér pod salvét svojoj ženi, a nije opazil, da je to bila generalica već prvlje njemu napravila. Kad je zdigel salvéta general,

začudil se, kaj je kalendara tobože sebi nepazljivo del pod salvét, na mesto gospi. Ali kad je i generalica našla pod svoim salvétom kalendar; zasebeknuli su se obedva — i počeli su vu sméhu pripovédati, kak su došli do dva kalendara.

Potlji za nekoje vréme došel je opet onaj isti trgovec s kalendari vu oštariju, gde je opet general sedel sa oficiri. I kak je opazil generala, bež on na vrata vun. A general naložil je kelneru, nek mu dopelja toga trgovca. Kelner je vlovil trgovca ter mu je rekel, nek ide generalu, da ga on zove. Ali prefrigani trgovec je rekel:

Ja nemam vremena tam iti; ja znam; gospon general želel bi kupiti jeden kalendar, Eto vam ga, platite ga i odnesite mu ga. Kelner je platil kalendara i odnesel ga generalu, veleči: trgovec mora brže nekam iti, a ja sam kupil za njim kalendar, pak eto Njim. General je nekaj vu sméhu nekaj vu srdtiosti rekel kelneru:

Idite do stražara, da mi vlovi toga trgovca. Kelner je kakti letel do stražara, i i rekel mu, nek onoga trgovca, koji se eno za vogel hiže obrača, vlovi i dopelja generalu. Stražar je bežal za prefriganom trgovcom, vlovil ga, ter ga hotel voditi generalu. Ali prefrigani trgovec rekel je:

Ja nemam gđa iti tam; znam, general bi rad jednoga kalendara; dajte sim 50 krajcarov, pak mu odnesite kalendara.

Stražar je kupil kalendara i otišel generalu, pozdravil je generala po soldački i odséce mu: Gospodine generale, trgovec nema časa, da sim dojde, ali ja sam kupil kalendar za vas, i evo vam ga.

General je vudril sa oficiri vu sméhu, kaj mu je prefrigani trgovec već črti kalendar prodal. Pak da nije prefriganec?

Priredil:

Glád Ferencz.

Dobro žepne i sténe vure za fal cene moči dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Čakovcu (Pijac, Sparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal-cénu.

LOTERIJA Buda 29-ga septembra 1894
57 41 49 60 55

Gabona arak. — Cena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.70	—
Zab	Zob	5.60	—
Rozs	Hrž	4.25	— 4.70
Kukuricza ó	Kuruza stari	6.20	—
" u)	" novi	6.	—
Árpa	Ječmen	5.25	— 5.50
Fehér bab u)	Grah beli	8.	—
Sárga " "	" žuti	7.	—
Vegyés " "	" zméšan	5.70	—
Lenmag	Len	10.	—
Bükköny	Grahorka	6.25	—

»The Gresham»

Pr »The Gresham» zvanom london-skom družtvu (vu Čakovcu je upravništvo pri Graneru stacunarju), je moči život osigurati. Tojest plati, gdo si hoče život osigurati, po letu vekšu ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoče da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto družtvo zplati onu svotu, na koju je bil ist

osiguren, ili ako doživi na p. 15—20 letah, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moči život ženskah i decah osigurati. Ovo družtvo ima svoje glavno upravništvo vu Buda-peštu.

VASUTI MENETREND CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	Óra	Perc	Gyors-pósta-és vegyesvonalat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv.
	Délben	11	39	"
	Ejje	10	07	postav.
Pragerhof felé	Reggel	5	52	vegyesv.
	Reggel	6	06	postav.
	Délután	4	15	"
Zágráb felé	Ejje	1	17	gyorsv.
	Reggel	6	50	vegyesv.
	Délután	4	20	"
Varaszdig	Este	10	17	"
	Délben	11	44	"
	Reggel	6	05	"
Bobára Egerszegre	Délután	4	28	"
	Érkezik			
	Kanizsa felől	Reggel	5	51
Délután		4	01	"
Ejje		1	14	gyorsv.
Pragerhof felől	Este	9	32	vegyesv.
	Reggel	4	36	gyorsv.
	Délben	11	29	postav.
Varaszdrol	Ejje	9	55	"
	Reggel	4	22	vegyesv.
	Délután	3	50	"
Zágrábról	Délelőtt	11	17	"
	Este	9	30	"
	Délelőtt	8	52	"
Egerszegről Bobárról	Este	9	42	"

Nyilttér.*

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszövetek 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240féle dispositió és 2000 különbözőszín s árnyalatban) szállít postabér és vám mentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstaforinttal küldetnek. Svájc zba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

1893—94-iki termelési évad.

Budapest vidéki

magyar királyi pénzügyigazgatóság.

67642.

X. 1894.

Gróf Keglevich István utódai

budafoki cognac és borszeszgyáros cégnek.

Kérelméra a budafoki cognacgyárban az 1893—94. termelési évadban feldolgozott bormennyiségről és a fizetett szeszadóról szerkesztett kimutatás mellékelve kiadatik.

Budapest, 1894. aug. 14.

Fináczy m. p.

Kimutatás.

A Budafokon levő Gróf Keglevich István utódai cognacgyára által az 1893—94. termelési évadban feldolgozott bormennyiség: **összegezve: 1,195,780 liter**

ezután fizetett termelési adó

összegezve 12555 frt 69 kr.

Budafokon. M. kir. pénzügyőri szakasz.

1894. aug. 9.

Gurszky Rezső m. p.

szemlésez.

Nyilvánosság elé csakis mi hoztunk tevékenységünkről hivatalos adatokat, ezzel ismételtlen bizonyítékát akarjuk adni ama körülménynek, hogy cognacunk megbízhatóság tekintetében felül mul minden más gyártmányt.

Tekintetbe véve, hogy gyárunk 1882-ben alapítottolt és az

* és ** cognac 1885 és 1886-ban

*** „ 1888-ban

**** „ 1891-ben

hozottott általunk forgalomba, méltányos ama bizalom, mely gyártmányunkban helyeztetik.

A fentiek által bizonyítékát adjuk mily kiváló szoliditással dolgozik gyárunk, és elvárjuk, hogy a fogyasztó közönség, mely

megbízható és kiváló

jó cognacra súlyt fektet; a kizárólag diszoklevelekkel kitüntetett és mindenütt kapható

Gróf Keglevich István

cognac-ot

fogja vásárolni.

Gr. KEGLEVICH ISTVÁN utódai promonteri cognac és borszeszgyár igazgatósága.

KIADÓ.

Csáktornyán, Főtér 262. sz. alatti házban egy

BORPINCZE és egy ISTÁLLÓ

azonnal kiadandó.

Bővebbet a tulajdonosnál

őzv. Szy Antóniánál

Csáktornyán.

598 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Goricsánecz János mikófi lakos végrehajtónak, Kodba József mura-szerdahelyi lakos végrehajtást szenvedett elleni 80 frt (tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bíróság) területén lévő mura-szerdahelyi 739 tkvi 962/3 hrzi sz. a. ingatlan 26 frt, 1186/3 hrzi sz. a. 28 frt, 1258/6 hrzi sz. a. 80 frt, 1712/3 hrzi sz. a. 12 frt, 2057/2 hrzi sz. a. 5 frt, a mura-szerdahelyi 745 sz. tkjvben 1761 hrzi sz. a. 55 frt, 1778 hrzi sz. a. 63 frt és 1848 hrzi sz. a. 37 frt kikiáltási árban az árverés ennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1894. évi december hó 1. napján d. e. 10 órakor

a mura-szerdahelyi közeég házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, mint tkvihatóság.
Csáktornyan, 1894. évi szept. hó 19-én.
596 1-1

vedők elleni 80 frt — kr. tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék — (a csáktornyai kir. járásbíró) területén lévő csáktornyan 115. tk. 102. hrsz. az ingatlan 414 frt becsárban és a csáktornyai 879 tk. 445 hrsz. a. ingatlan 101 frt becsárban és mindkét ingatlan a végr. tör. 156. § a értelmében egészben az érvényt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb meg-

jelölt ingatlan az 1894. évi október hó 22 tk napján d. u. 3 órakor

a csáktornyai kir. járásbíró telekkönyvtárában Wollák Rezső felp. ügyvéd, ugy he lyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános

árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.
Csáktornyan 1894. augusztus 13.

597 1-1.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

óras és készéresz Csáktornyan

Főter, az uj lakarékpénztárt épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett

Legjobb szerkezetű svájci zsebórák.

Fal i n g r a ó r á k.

Pantlika Giliszta

fejestől

6 perc alatt teljes biztonsággal a gyomorból feltétlenül kihajtatik a páfrány tokocskák által. Eredeti minőségben egyedül csakis

SCHNEIDER JÓZS F gyógyszerésznél kapható Resiczán (Dél-magyarország). E kitűnő gyógyszer biztos hatásáért jót állunk. Életkor megadása szükséges; utánzástól törvényesen védve van.

■ Védjegy.

Egy eredeti doboz ára 3 frt 50 kr. Postautánvát mellett az egész világon 592 2-5 széküldetik.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tomasics Mária csáktornyai lakos végrehajtónak, — özvegy Kengyel Jakabné szül. Horváth Ilona csáktornyai végrehajtást szen-

Sürgőnyezim: Gottschlig Budapest.

Telefon 57 86

GOTTSCHLIG ÁGOSTON

tea-, rum- és cognac-nagykereskedő
BUDAPEST.

Központi iroda: IV. Váci-utca 4. sz

RAKTÁRAK:

IV. Váci- utca 6. sz.

VI. Andrászi ut 23.

A „Mandarinhoz“ a városház-tér mellett.

„Hong-Cong városához“ a kir. opera átellenében

Kiviteli pinczék: X. Kőbánya, füzér u toza 9. sz.
Kizárólagos bizományi-raktár Csáktornya és vidéke részére

Strahia testvér uraknál.

Közvetlen behozatalu valódi chinai és orosz karaván teák, Jamaica-, Brazíliai- és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palaczkokban, eredeti árak mellett.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

